

שמחת סזיפוס במאבק באפליה

עמירה הס 08.02.2012 04:42

השבוע התבשרנו על שלושה מאבקים פרטניים נגד משטר האפליה הישראלי שנשאו פרי: בדווים משבט הג'האלין לא יגורשו ליישוב שליד מזבלת אבו דיס, ובית הספר של אחד ממאהליהם לא ייהרס; המכרז לפיתוח נדל"ני יוקרתי בכפר הפלסטיני ההרוס ליפתא בוטל בהוראת בית משפט, ומונזיר פהמי, יליד ירושלים ובעל חנות הספרים ב"אמריקן קולוני", יורשה להישאר בעיר הולדתו. מיליוני שעות מאבק ויכולת עמידה פלסטינית שאין לכמתה זכו לתמורה.

אולי היה זה בית הספר האקולוגי מצמיגים של הג'האלין בחאן אל-אחמר, שחדר את שריון האדישות הישראלית ועורר תשומת לב עולמית רחבה דיה כדי שרשויות ההרס הישראליות יחשבו פעמיים. כנראה שנגישותם יוצאת הדופן של פליטי ליפתא (היום תושבי ירושלים) לבתייהם ההרוסים דירבנה אותם לעתור - יחד עם ארגונים ופעילים ישראלים - נגד הפגיעה במורשתם וביופיה, עתירה שחשפה את כשלי המכרז. ולבטח חתימתם של הסופרים עמוס עוז ודויד גרוסמן ומפורסמים אחרים היא שהבהירה למשרד הפנים, שאת פהמי לא כדאי לגרש מהעיר שבה נולד.

כמה מפתה לחשוב שיש בשלושת המאבקים נוסחת פלא כלשהי שאפשר להעתיק כדי שאלפי מאבקים אחרים לא ייגמרו במפח נפש.

אבל לא. השמחה מסויגת מאליה בשל הידיעה שאלו החריגים. עדיין לא ברור האם כל מאהלי הג'האלין בשוליים המזרחיים של ירושלים יינצלו ממגורים בכפייה ליד המזבלה (תוכנית שנקמה בשנה האחרונה). אבל בכל מקרה הרשויות הכובשות נחושות בדעתן לבצע עוד הפרה של הדין הבינלאומי ולרכז את האוכלוסייה האזרחית המוגנת ביישוב קבע אחד, בלא תיאום ותכנון משותף אתה (רק שמיעת הערות בסיום התכנון). למרות המחאות, גם האירופיות, שטח סי העצום שבחלקו חיים בני הג'האלין ממשיך להיות מעבדה ישראלית ליישום שיטות מתוחכמות לגירוש חבוי של פלסטינים.

עשו לנו לייק וקבלו את מיטב המאמרים והפרשנויות ישירות אליכם

כמו פהמי יש עשרות אלפי פלסטינים ילידי ירושלים שלב ערל בכסות "חוק התושבות" שלל מהם את מעמדם בעירם. מפורסמים וחשובים לא יוצאים מגדרם ומשתיקתם כדי להגן על זכותם הטבעית, המולדת, לחיות בעירם. פרקליטות ירושלים מאשימה עכשיו שניים מעשרות האלפים - חאלד אבו ערפה ומוחמד טוטח - ב"שהייה בלתי חוקית".

נשיאת בית המשפט העליון היוצאת, דורית ביניש, עדיין לא פסקה בעתירה נגד שלילת מעמד התושבות שלהם (ושל עוד שניים מחבריהם לסיעה), לאחר שנבחרו בבחירות שארה"ב דחפה לקיומן. אבל הנשיאה לא טרחה להוציא צו ביניים נגד גירושם, כל עוד החלטתה תלויה ועומדת. היא ידעה שהארץ והקונסוליה האמריקאית לא יסערו ולא ירעשו לכשיגורשו.

ליפתא כיישוב פלסטיני זכה לנוכחות בתודעה הישראלית. אבל זכות הזיכרון מוצגת כאיום ביטחוני. על הגעגועים, השייכות לארץ אבות ואמהות והזכות לחיות בה מוטבעת חותמת הבלעדיות היהודית. והעמותה "שומרי משפט, רבנים לזכויות האדם"? היא אינה שותפה רק למאבק הג'האלין וליפתא. היא מעורבת בעשרות מסעות אחרים, סזיפיים ברובם, לחילוץ אנשים מהמלתעות המרושעות של שלטון הפריוויילגיות ליהודים. בלי כוונה, אלו גם ניסיונות הרואיים, כואבים, למלט את המושג "יהודי" משמותיו הנרדפים בישראל: גזען, אדנותי, אטום, צבוע, קצר ראות.